GROEIEN MET TAAL (0–4 JAAR)

INFORMATIE EN TIPS OVER DE
TAALONTWIKKELING VAN JE KIND.

Taal & Contact Overvecht | Samen voor Overvecht | Bibliotheek Utrecht | Taal Doet Meer

INTRODUCTIE

Elk kind kan leren praten. Kinderen leren taal door de mensen om hen heen. Door te horen wat jij zegt. En door je bewegingen en woorden na te doen. Hoe meer jij praat, hoe sneller je kind taal leert. Spreek in jouw eigen taal. Dit is de taal waarin jij het beste kunt vertellen wat je voelt en bedoelt.

De taal van je hart. Dat hoeft geen Nederlands te zijn. Kinderen leren makkelijk meerdere talen tegelijk. Als kinderen veel woordjes kennen in de taal die ze thuis horen, leren ze sneller Nederlands.

Wacht niet tot je kind naar school gaat met oefenen. De eerste jaren zijn belangrijk voor de taalontwikkeling. Als je kind thuis al de taal leert, heeft het op school een voorsprong. In dit boekje lees je hoe kinderen leren praten. En hoe jij als ouder/verzorger hierbij kunt helpen.

In dit boekje vind je tips. En je vindt een overzicht: waar je terecht kan met vragen. Ook is er een lijst met activiteiten die je met je kind kunt doen.

IN DE BUIK

Contact maken en het leren van taal begint al tijdens de zwanger-schap. Met ongeveer 21 weken hoort een baby al stemmen. Praat in jouw taal tegen de baby in de buik. Zo leert je kind al klanken. En zal het je stem herkennen.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Tip: zing een liedje voor je baby in de buik.
- Tip: zeg elke ochtend goedemorgen tegen de baby. Betrek broertjes en zusjes hierbij.

0 - 12 MAANDEN

Baby's praten door te huilen en het maken van losse klanken, zoals 'eh' en 'uh'. Rond 7 maanden beginnen ze met brabbelen: 'wawa', 'dada', 'gaga', 'guhguh'.

Praat elke dag met je baby, in de taal van je hart. Wijs dingen aan die je kind kan zien en horen: 'Daar is mama' of 'Dit is een bloem.' Vanaf 9 maanden begrijpt je baby simpele zinnen zoals: 'Geef maar aan papa.'

Baby's reageren op je. Door te kijken en te wijzen, of door geluiden te maken. Baby's leren door na te doen. Ze letten op jouw woorden. En op de beweging van je mond als je praat.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Maak contact. Kijk je kind aan, glimlach en reageer op de geluidjes die je kind maakt.
- Laat je kind spelen met voel-boekjes en kijk samen naar boeken met plaatjes.
- Ga naar het Ukkie Uurtje of Muzikale verhaaltjes in de Bibliotheek.
- Ga met je kind naar plekken waar andere ouders/verzorgers met kinderen samen-komen en waar ook Nederlands wordt gesproken. Bijvoorbeeld de Bibliotheek, of een moeder-baby groep.

12 - 18 MAANDEN

Kinderen brabbelen steeds meer. Het lijkt op de taal die ouders/verzorgers spreken.

Ze praten ook met hun handen, door te zwaaien of te klappen. Ook worden de eerste woordjes gezegd.

Het verschilt per kind wanneer dit precies gebeurt.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Praat als je met je kind bezig bent, bijvoorbeeld tijdens het eten: 'We gaan lekker eten. Heb je trek? Hier is de lepel. Hap!'
- Herhaal woorden. Doe dit rustig en duidelijk.
- Als je kind brabbelt, laat het dan uitpraten en kijk naar je kind.
- Als je iets tegen je kind zegt, geef je kind dan 20 tellen de tijd om te reageren.

18 - 24 MAANDEN

De meeste kinderen kunnen nu ongeveer 20 woorden zeggen. Het maakt niet uit of dit in het Nederlands of in een andere (thuis)taal is. De woorden worden nog niet allemaal goed uitgesproken. Dit geeft niet. Kinderen leren elke dag nieuwe woorden.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Praat niet terug in kindertaal. Maak hele zinnen, die niet te moeilijk zijn.
- Praat in je eigen taal. Dus niet: 'Kindje douchen?' Maar: 'We gaan douchen.' 'Het water is lekker warm.'
- Laat je kind veel spelen met leeftijdsgenoten. Ga bijvoorbeeld naar de speeltuin in je buurt of meld je aan bij de Kidsclub.
- Speel met je kind en zeg wat je ziet. 'Wat een grote toren heb je gemaakt!' Of: 'Kijk, deze bal is geel.'

TAAL EN SPEL ACTIVITEITEN IN OVERVECHT VOOR JOU EN JE KIND

MOEDERBABY- EN ZWANGERENGROEPEN OVERVECHT (GRATIS PROGRAMMA)

MOEDERBABYGROEP SPEELTUIN DE WATERTOREN
Woensdag 9:30 – 11:00 uur
Locatie: Neckardreef 30

MOEDERBABYROEP BIBLIOTHEEK OVERVECHT
Dinsdag 10:00 – 11:30 uur
Locatie: Gloriantdreef 1

ZWANGEREN GROEP MATTHEUSSCHOOL
Maandag 10:00 – 11:30 uur
Locatie: Nigerdreef 8

MOEDERBABYROEP STUDIO LOEVENHOUT
Donderdag 10:00 – 11:30 uur
Locatie: Pretoriadreef 49

ALGEMENE INFORMATIE

- Voor moeders met hun kind van 0–18 maanden.
- Er is oppas aanwezig voor oudere kinderen.
- De groepen zijn elke week, behalve tijdens schoolvakanties.
- Elke groep heeft een begeleider en een gastmoeder.

TAALPLEZIER GROEPEN TAAL DOET MEER (GRATIS AANBOD)

BUURTCENTRUM DE BOOG
Donderdag 09:30 – 11:00 uur
Locatie: Gambiadreef 60

BASISSCHOOL DE GAGEL
Woensdag 08:30 – 10:00 uur
Locatie: Ibisdreef 401

ALGEMENE INFORMATIE

- Voor moeders met kinderen van 0 tot 4 jaar.
- Elke groep heeft twee begeleiders.
- Speciaal geschikt voor moeders die zelf ook willen oefenen met de Nederlandse taal.
- De groepen zijn elke week, behalve tijdens schoolvakanties.
- Vind een Taalpleziergroep in jouw buurt op de website van Taal Doet Meer. www.taaldoetmeer.nl/locaties.

SPEELINLOPEN

BUREZINA
Maandag 09:30 – 11:30 uur
Locatie: Jeanne d´Arcdreef 1

YOUNITY (WINKELCENTRUM OVERVECHT)
donderdag en vrijdag
09:30 – 11:30 uur
Locatie: Jonkvrouw Sanderijndreef 35

Op vrijdag is er extra aandacht voor inclusief spelen voor kinderen met extra ondersteuningsbehoefte.

Info: Kathelyn@oke-overvecht.nl
06-46662716

ALGEMENE INFORMATIE

- Voor ouders/verzorgers en kinderen van 0 tot 6 jaar.
- Kom samen met je kind spelen, bewegen en ontdekken.
- De groepen zijn elke week, behalve tijdens schoolvakanties.
- Vrije inloop, iedereen is welkom.

KIDSCLUB

DE WATERTOREN
Maandag, dinsdag en donderdag
09:00 – 11:30 uur
Locatie: Necardreef 30

DE GAGELSTEEDE
Maandag, woensdag en vrijdag
09:00 – 11:30 uur
Locatie: Gangesdreef 7a

ALGEMENE INFORMATIE

De Kidsclub is er voor kinderen van 15 maanden tot 3 jaar en hun ouder(s)/ verzorgers. De Kidsclub past bij jou als je bijvoorbeeld:

- Hulp zoekt bij het voorbereiden van je dreumes op zijn of haar nabije toekomst.
- Vragen hebt over de verzorging of opvoeding van je kind.
- Samen met je kind je Nederlands wilt verbeteren.
- Ervaringen wilt uitwisselen met andere ouders / verzorgers.
- Samen met je kind wilt komen spelen.

2 - 3 JAAR

Met 2 jaar maken de meeste kinderen korte zinnen, zoals: ‘Papa boek’. Het is niet erg als de woorden niet helemaal goed worden uitgesproken. Ze leren hun naam en snappen ‘ik’ en ‘jij’.

Een kind van 3 jaar kan al veel woorden zeggen. Het maakt zinnen van 3 tot 5 woorden.

Soms klopt de volgorde niet, zoals: ‘Eten Hamid soep.’ Reageer dan met de juiste zin: ‘Dat klopt, Hamid eet soep!’

Je kind vertelt verhaaltjes. Die zijn soms moeilijk te begrijpen. Laat zien dat je luistert en stel vragen.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Stel je kind duidelijke vragen als het je iets vertelt. Als je kind zegt ’Bal kwijt’. vraag jij ‘Waar is de bal?’.
- Ga naar het voorleesuurtje in de Bibliotheek. Er zijn ook voorleesuurtjes in andere talen dan Nederlands.
- Lees elke dag een boekje. Dit kan ook een boek zijn met alleen plaatjes. Het mag ook een boek zijn in je eigen taal.
- Meld je kind aan voor de voorschool. Vanaf 2,5 jaar kunnen ze hier in Overvecht terecht. Het is gratis.

3 - 4 JAAR

Kinderen kennen steeds meer woorden en maken langere zinnen: van 3 tot 5 woorden. Ze vertellen verhaaltjes en vragen ‘waarom?’. Ze snappen moeilijkere vragen en opdrachten: ‘Pak je trui en trek hem aan.’ Ook herkennen ze kleuren en vormen.

Soms wil je kind veel vertellen, maar komt het niet uit zijn woorden. Dan zegt je kind bijvoorbeeld ‘ehhh’ tussen de woorden. Dit doet het om na te denken. Soms worden de ‘r’ en sommige andere klanken nog niet goed uitgesproken. Dat is niet erg.

WAT KAN JIJ DOEN?

- Sorteerspelletjes. Bijvoorbeeld: leg alle rode ballen bij elkaar.
- Grabbelton: stop spullen in een bak. Laat je kind er iets uit pakken en zeggen wat het is.
- Herhaal woorden, rijmpjes en liedjes.
- Praat over emoties: boos, blij, verdrietig, bang.

LET OP:

Is je kind niet goed te verstaan voor anderen? Maakt je kind moeilijk contact met jou of de omgeving? Of ben je ongerust? Geef dit aan bij het consultatiebureau.

De Bibliotheek

Je kunt hier boeken lezen en lenen. En je kunt er spelen met je kind. Er is voorlezen in verschillende talen. En elke week zijn er activiteiten voor kinderen en ouders/verzorgers.

Ook met een baby ben je welkom. Er zijn voelboekjes en er is een Ukkie Uurtje met lezen en muziek voor de kleinsten. Als je vragen hebt over taal, ontwikkeling, opvoeding of andere dingen kun je terecht bij het OKé Punt.

BoekStart

BoekStart laat je ontdekken hoe leuk lezen is. Zodra je kind 3 maanden oud is, krijg je een brief van de gemeente over waarom voorlezen belangrijk is. Je kunt dan ook een BoekStartkoffer ophalen. Daar zitten 2 babyboekjes in. Je kind mag meteen gratis lid worden van de Bibliotheek.

Taal Doet Meer

Wil je samen met je kind oefenen met de Nederlandse taal? Kom dan naar een Taalpleziergroep. Samen zingen we liedjes, lezen we voor en spelen we spelletjes. Je ontmoet ook andere ouders/verzorgers. Zo help je je kind en jezelf met taal. Wil je liever thuis 1-op-1 oefenen? Dat kan bij Taalplezier Thuis. Een vrijwillige taalcoach komt samen met jou en je kind taal-spelletjes spelen, liedjes zingen en voorlezen. Aanmelden via Taal Doet Meer of bij het OKé Punt in de Bibliotheek.

OKé informatiepunt en OKé café

Bij OKé kunnen (aanstaande) ouders/verzorgers met kinderen van 0 tot 6 jaar terecht met vragen over opgroeien en opvoeden. Je krijgt informatie, advies en ondersteuning bij onderwerpen zoals taal, ontwikkeling, gezondheid en opvoeding van je kind en je eigen ontwikkeling.

Je bent welkom bij het OKé Punt in Bibliotheek Overvecht (Gloriantdreef 1) van maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 12.30 uur en op donderdag van 10.00 tot 14.00 uur. Iedere vrijdag van 09.30 tot 11.30 uur (behalve tijdens de schoolvakanties) kun je in de Bibliotheek ook terecht bij het OKé Café om andere ouders/verzorgers (en hun kinderen) te ontmoeten.

IN DE WIJK

De Kidsclub

De Kidsclub is een gezellige en speelse ontmoetingsplek voor dreumessen van 15 maanden tot 3 jaar en hun ouders/verzorgers. We zingen samen liedjes, knutselen, spelen, eten fruit, lezen voor en maken uitstapjes. We stimuleren spelenderwijs de brede ontwikkeling van het kind. Je kind hoort hier de Nederlandse taal en kan oefenen. Ouders/verzorgers kunnen hun ervaringen delen en vragen stellen over opvoeding en meer. Voor meer informatie kun je contact opnemen via de mail: dekidsclub@gmail.com. Bellen kan op 06 - 81 87 01 46, of loop binnen op een van onze locaties.

Al Amal

Binnen de eerste 1000 dagen besteedt Al Amal structureel aandacht aan taalontwikkeling vanaf de zwangerschap. We lezen samen voor, leren ouders/verzorgers hoe zij kunnen voorlezen en stimuleren praten, zingen en vertellen in de eigen taal. Als ouders/verzorgers niet kunnen lezen, leren ze hoe ze met praatplaatjes toch taal en contact met hun kind kunnen versterken.

De voorschool

De voorschool bereidt kinderen voor op de basisschool. Zo krijgen zij een goede start. Op de voorschool leren kinderen op een leuke manier samen te spelen en leren. Met bijvoorbeeld taalspelletjes, voorlezen, tekenen, luisteren, zingen en bewegen. Er is veel aandacht voor de ontwikkeling van het kind. Je kind kan (gratis) naar de voorschool als het tussen de 2,5 en 4 jaar is. Aanmelden gaat via het consultatiebureau. Elke donderdag van 9.30 tot 12.30 uur is er een inloopspreekuur op Amazonedreef 43 om je op weg te helpen met de inschrijving.

Echt Overvecht

Kijk op www.echtovervecht.nl voor meer informatie over het actuele aanbod rondom het Jonge Kind.

Wijkaanpak Samen voor Overvecht

De wijkaanpak Samen voor Overvecht zet zich in voor onder andere kinderen, jongeren, ouders/verzorgers en opvoeders. Het is een samenwerking van verschillende organisaties in de wijk.

GROEIEN MET TAAL (0–4 JAAR)

WAT KAN JIJ DOEN?

- Gebruik de taal van je hart. Ook als allebei de ouders/ verzorgers een andere taal spreken.
- Gebruik geen verschillende talen door elkaar in een zin.
- Kijk vanaf 2 jaar samen naar Nederlandse filmpjes van bijvoorbeeld nijntje. Kijk niet langer dan 30 minuten en praat met je kind over wat je hebt gezien.
- Speel elke dag met je kind. Houd het simpel. Spelen gaat om samen doen, zoals samen blokken stapelen en hardop tellen.
- Je kunt kleuren benoemen van de meubels in de woonkamer. Of uit het raam kijken en aanwijzen wat je ziet.

TIPS / ALGEMEEN

Vroeger werd er tegen ouders/verzorgers gezegd dat ze het beste in het Nederlands konden praten met hun kind. Dit is tegenwoordig niet meer zo.

We weten nu dat het beter is als ouders/verzorgers de taal gebruiken die zij zelf het best begrijpen. Ook als het kind zelf al Nederlandse woordjes gebruikt.

Het is belangrijk dat kinderen wel Nederlands horen in hun omgeving. Bijvoorbeeld in de speeltuin, op de opvang of in de Bibliotheek.

VOOR JOU

Kijk op www.taalbegintthuis.nl voor nog meer tips en spelletjes die je in verschillende talen kunt doen.